

[Forsvarsministeren.]

holdsvis i alle Verdenhjørner: i Øst og Vest, i Nord og Syd, saa Forhandling paa den Maade paa Forhaand i høj Grad vanskeliggøres. *Skulde der ikke være Mulighed for en Ændring?* Det er det Spørgsmaal, jeg retter til dette høje Ting. Regeringen har erklæret sig villig til en saglig Forhandling for at bringe det bedst mulige ud af det Forslag, vi har fremlagt som Grundlag i denne Sag. Vi er villige til denne Forhandling her i det høje Ting og i den høje Rigsdag, og det gælder da om nu — for Regeringen har det været saaledes, og saaledes maa det være for det Udvalg, der faar med Sagen at gøre — først og fremmest at stille op, hvilke Opgaver vi har at løse paa dette Omraade, og dernæst, hvilke Midler der skal til for at løse disse Opgaver. Efter en grundig Overvejelse er Regeringen og Venstre kommet til det Resultat, at Opgaverne kan løses med det Værn, som Forslaget stiller op. Og nu er det naturligvis overflødigt overfor denne høje Forsamling at anmode ærede Medlemmer om at læse Lovforslaget. Men jeg har været ude for adskillige Diskussioner om denne Sag i det sidste Aar, ved hvilke jeg tidt har opdaget, at Kritikken af dette Forslag hvilede paa ganske overfladiske Betragtninger, at man ikke en Gang havde gjort sig den Ulejlighed at læse Forslaget; dette har jeg adskillige Vidnesbyrd om. Men det første, man kan forlange af de Følk, der vil give sig til at kritisere Forslaget paa alle Leder og Kanter, er dog, at de har læst det.

Ikke alene har der i Aviserne været Artikler fremme om denne Sag, men der har ogsaa i den allersidste Tid været afholdt Møder, som ogsaa jeg for mit Vedkommende har lagt Mærke til. Der har været afholdt et Møde i „Studenteforeningen“ for nogen Tid siden, ved hvilket saa prominente Medlemmer af dette høje Ting var til Stede som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller og det ærede Medlem Hr. P. Munch. Og det lod jo til, efter Referaterne at dømme, at der var skøn Enighed om at mane Regeringsforslaget ned. Man benyttede sig af saa udsøgte Betegnelser som denne, at Regeringsforslaget var forladt baade af Guder og Mennesker: Ja, jeg vil minde de Herrer om, at, som jeg tidligere har haft Lejlighed til at udtale, bag dette Forslag staar baade Regeringen og Venstrepartiet paa Rigsdagen. Og De maa regne med, at vi indtil videre er her og fremdeles vil lade høre fra os, hvad denne

Sag angaar. Og man skulde tro, at der ikke skulde stor politisk Forstaaelse til for at forstaa, at udenom Venstre kommer man nu en Gang ikke i denne Sag. Det vil jeg gerne have Lov til at betone, saa man nærmere kunde overveje det — det gælder baade til den ene og til den anden Side.

Man kan naturligvis afvise dette Forslag, og det kan komme saa langt, at der kommer Konflikt, man kan styrte Ministeriet. Lad os tænke os det Tilfælde, at der skulde komme en Konflikt, hvis det skulde vise sig, at der ikke opnaas et Resultat i det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, og at der fra konservativ Side stilles en Dagsorden, som udtrykker Mistillid til Regeringen. Denne Dagsorden, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg jo har været ude om, kunde saa formes paa en saadan Maade — og det bliver vel ikke saa vanskeligt —, at Socialdemokratiet kunde tiltræde den. Og lad os saa gaa videre i Tankeeksperimentet og sige, at naar saa denne Dagsorden blev vedtaget, endte det med, at vi fik en konservativ Regering. Hvorledes vilde Forholdet saa blive med Hensyn til Forsvarssagen — for det er jo det Spørgsmaal, vi særlig har at holde os for Øje, vi er jo enige om, at vi skal have en Løsning deraf —, hvorledes vilde Forholdet saa være for Forsvarssagen? Tror man, det saa vilde blive lettere at løse dette Spørgsmaal? — nu henvender jeg mig særlig til de Konservative. Har man fra den Side nogen Tro paa, at Spørgsmaalet kan løses i Forening med Socialdemokraterne eller de Radikale her i denne Sal? Det tror jeg ikke, nogen i Virkeligheden kan tænke sig. Men lad os tænke os den anden Mulighed, den er sikkert mere nærliggende, nemlig den, at Udgangen af en saadan Konflikt blev en socialdemokratisk Regering. Hvorledes ligger Forholdet saa for Forsvarssagen? Ja, efter min Mening vilde det komme til at ligge saadan, at denne Sag fuldstændig forsumpede. Jeg synes, vi har set tilstrækkeligt i den Henseende, og der behøves vist ikke mange Ord for at forklare dette nærmere.

Det, jeg altsaa gerne vil sige til de Herrer baade til den ene og den anden Side, er, at Venstre er placeret paa en saadan Maade, at man hverken fra den ene eller den anden Side kommer udenom os, hvis man vel at mærke vil have en Løsning af Forsvarssagen. Jeg tror, det er heldigt, at vi ser den Situation lige i Øjnene, og man skulde tro, at det ogsaa for Socialdemokraterne vilde have Betydning, om dette Spørgsmaal — og det er